

Nr 41

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående ändrade grunder för statsbidrag till täckande av driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalterna.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 135 av herr *Johansson, Tage, m. fl.* och II: 163 av herr *Brandt i Sätila m. fl.*, har yrkats, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att statsbidrag för täckande av driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalterna måtte utgå för kurstid i stället för, som nu är fallet, för dag varunder undervisning pågår.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till motionen II: 163.

Remissyttranden i anledning av motionerna har avgivits av lantbruksstyrelsen och 1955 års lantbruksundervisningskommitté.

Lantbruksstyrelsen har anfört följande i ett den 19 februari 1960 dagtecknat remissyttrande.

Nuvarande bestämmelser för beräkning av statsbidrag till driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalter har tillämpats sedan den 1 november 1951 då kungörelsen nr 664/1951 angående statsbidrag till nämnda anstalter trädde i kraft. Enligt den utredning (SOU 1948: 49), som föregick utfärdandet av ovannämnda kungörelse skulle driftkostnadsbidraget utformas såsom ett per undervisningsdag fastställt bidrag. Utredningens förslag till beräkning av nämnda statsbidrag fastställdes av riksdagen utan ändringar. På grund härav har författningsbestämmelserna beträffande ifrågavarande bidrag tolkats så, att bidrag endast kommit att utgå för dag då undervisning pågår.

Vid lantmannaskola pågår i allmänhet ej undervisning under helgdagar och lovdagar. Detta innebär att bidrag till driftkostnader ej utgår för nämnda dagar i fråga om flertalet kurser vid dessa skolor. Beträffande ett fåtal kurser vid lantmannaskolor, t. ex. ettåriga ladugårdsförmanskurser samt beträffande så gott som samtliga kurser vid lantbruksskolor eller lanthushållsskolor pågår däremot undervisning i huvudsak i form av praktisk undervisning, även under helgdagar. Detta betyder i sin tur att driftkostnadsbidrag endast utgår för helgdagar och lovdagar vid ett fåtal kurser vid lantmannaskolor, men däremot vid så gott som samtliga kurser vid de båda sistnämnda lantbruksundervisningsanstalterna.

Lantbruksstyrelsen har uppmärksammat de av motionärerna framhållna olägenheterna med nuvarande bestämmelser. Lantbruksstyrelsen har i likhet med motionärerna funnit, att huvudparten av skolornas driftkostnader är fasta under den tid kurs pågår oavsett det gäller dag under vilken under-

Bihang till riksdagens protokoll 1960. 10 saml. Nr 41

visning pågår eller under kurstiden infallande helgdagar och lovdagar. Med nuvarande bestämmelser kommer sålunda driftkostnadsbidraget i fråga om lantmannaskolor att täcka betydligt mindre del av de verkliga kostnaderna för driften vid dessa skolor än fallet är beträffande motsvarande bidrag till kostnaderna för driften vid lantbruks- och lantushållsskolor.

Beträffande det av motionärerna påtalade förhållandet, att driftkostnadsbidragets storlek ej ändrats sedan den 1 november 1953 får lantbruksstyrelsen anföra följande.

Statsbidraget till driftkostnader avsåg vid tiden för statsbidragskungörelsens ikraftträdande skola täcka i genomsnitt ca 75 % av skolornas av lantbruksstyrelsen godkända driftkostnader sedan avdrag gjorts för influtna hyror från elevbostäder. Den höjning av bidraget genom uppräknings av såväl grundbidraget som tilläggsbidraget som ett par gånger företagits sedan den 1 november 1951, då bidragskungörelsen trädde i kraft, har icke givit skolorna full kompensation för de kostnadsstegringar, som sedan dess inträffat. Nyligen företagna undersökningar har sålunda visat, att statsbidraget till driftkostnader för närvarande endast täcker ca 35 % av skolornas verkliga kostnader för driften exklusive ovannämnda avdrag för hyror.

Med hänvisning till vad ovan anförts får lantbruksstyrelsen tillstyrka bifall till den av motionärerna gjorda framställningen om att statsbidrag för täckande av driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalter måtte utgå för kurstid i stället för, som för närvarande är fallet, för dag då undervisning pågår.

1955 års lantbruksundervisningskommitté har i remissyttrande den 18 februari 1960 anfört bl. a. följande.

Kommittén har uppmärksammat de av motionärerna framhållna olägenheterna med de nuvarande bestämmelserna. Den omständigheten, att vissa av lantbruksundervisningsanstalterna, nämligen de anstalter vid vilka undervisning i viss omfattning i regel pågår även under helg- och lovdagar, erhåller relativt sett högre bidrag till driftkostnader än övriga skolor talar för att de nuvarande bestämmelserna behöver modifieras enligt motionärernas förslag. Kommittén har nämligen i likhet med motionärerna funnit att huvudparten av driftkostnaderna är fasta under den tid kurs pågår oavsett det gäller dag under vilken undervisning pågår eller under kurstiden inträffande helgdagar och lovdagar. Med nuvarande bestämmelser kommer sålunda driftkostnadsbidraget beträffande lantmannaskolorna att täcka betydligt mindre del av de verkliga kostnaderna för driften vid dessa skolor än fallet är beträffande motsvarande bidrag till kostnaderna för driften vid lantbruks- och lantushållsskolor.

Kommittén vill emellertid i detta sammanhang anföra, att kommittén eventuellt kommer att föreslå bestämmelser för beräkning av statsbidrag till driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalter, vilka väsentligt skiljer sig från nuvarande bestämmelser och genom vilka de olägenheter, som är förbundna med gällande bestämmelser kommer att undanröjas på annat sätt än genom den av motionärerna föreslagna ändringen i gällande författning.

Med hänvisning till vad ovan anförts får kommittén tillstyrka bifall till den av motionärerna gjorda framställningen om att statsbidrag för täckande av driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalter måtte utgå för kurs-

tid i stället, som för närvarande är fallet, för dag då undervisning pågår. I anledning härav utfärdade bestämmelser bör gälla tills vidare i avvaktan på kommitténs förslag till lösning av frågan rörande statsbidrag till lantbruksundervisningsanstalter.

Utskottet

Yrkandet i förevarande motioner syftar till en sådan ändring av nuvarande bestämmelser för beräkning av statsbidrag till driftkostnader vid lantbruksundervisningsanstalter att bidrag skulle utgå för kurstid i stället för, som nu är fallet, för dag varunder undervisning pågår. 1955 års lantbruksundervisningskommitté har i sitt i det föregående återgivna yttrande över motionerna anfört, att kommittén eventuellt kommer att föreslå bestämmelser för beräkning av statsbidrag till driftkostnader vid ifrågasvarande slag av anstalter, vilka bestämmelser väsentligt skiljer sig från nuvarande bidragsgrunder, och genom vilka de olägenheter som är förbundna med gällande regler kommer att undanröjas på annat sätt än genom den av motionärerna föreslagna ändringen i gällande författning.

Då utskottet förutsätter, att resultatet av 1955 års lantbruksundervisningskommittés arbete inom kort kommer att redovisas och under första halvåret 1961 bli föremål för Kungl. Maj:ts och riksdagens prövning, synes det utskottet inte påkallat, att nu hemställa om ändring av gällande bidragsregler för lantbruksundervisningsanstalterna på sätt motionärerna yrkat. Med hänsyn härtill hemställer utskottet,

att motionerna I: 135 och II: 163 inte må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 8 november 1960

På jordbruksutskottets vägnar:

RUDOLF ANDERBERG

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Sigfrid Larsson*, Bertil Andersson*, Nils Hansson, Hjalmar Nilsson, Hermansson, Hedström, Kristiansson* och Ringaby;

från andra kammaren: herrar Jonsson i Strömsund*, Östlund, fru Lindskog, herrar Rimås*, Nilsson i Lönsboda, Lundmark, Brandt i Sättila, Carbell, Fagerlund* och Hedin.

* Ej närvarande vid justeringen.